
Jaarverslag 2016

Juli 2017, Utrecht

VOORWOORD

In 2016 zijn grote stappen gezet op het gebied van MVO. Het Klimaatverdrag van Parijs en de Sustainable Development Goals, allebei vastgesteld eind 2015, gaven een belangrijke impuls aan de discussie over een nieuwe, duurzame economie. Dit soort wereldwijde, richtinggevende afspraken laten zien dat duurzaamheid geen tijdelijke of vrijblijvende kwestie is. Zoals we noteerden in het MVO Trendrapport 2017: Werelddoelen bepalen de opdracht. In Nederland groeit de groep bedrijven waarvoor duurzaamheid geen bijzaak, maar de norm is. Er zijn echter ook nog grote stappen te zetten willen we een echte omslag naar een duurzame economie maken.

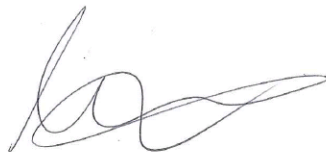
De tijd van vrijblijvend praten en overleggen over duurzaamheid liggen echter definitief achter ons. De uitdagingen op het gebied van mens en milieu zijn groot en urgent, er is geen tijd te verliezen. Dat merken we ook in ons werk: van een kennisinstituut dat zich hoofdzakelijk richt op bewustwording en voorlichting transformeren we naar een bedrievennetwerk met actieve partners die de lat steeds hoger leggen. Samen met onze 2200 partners zorgen we dat de duurzame economie daadwerkelijk dichterbij komt, in Nederland en internationaal. In dit jaarverslag staan daarvan tal van voorbeelden.

Ook voor MVO Nederland zelf was 2016 een jaar van grote veranderingen. Financieel en organisatorisch hebben we hard gewerkt aan het verbeteren van de slagkracht van de organisatie en een stabiele financiële basis. De volgende stap is het ontwikkelen van een nieuwe meerjarenstrategie, gericht op het zo snel mogelijk transformeren naar een duurzame economie. Hier gaan we in 2017 mee aan de slag.

Vaststaat dat we voortbouwen op de sterke kanten die we in de afgelopen jaren hebben ontwikkeld: ons bedrievennetwerk, onze onafhankelijke positie en onze deskundige en betrokken collega's.

Tot slot: na 10 jaar nam directeur-bestuurder Willem Lageweg dit jaar afscheid van MVO Nederland. Willem heeft MVO Nederland uitgebouwd tot een toonaangevend duurzaam netwerk. Simon van Driel werd als voorzitter van de raad van toezicht opgevolgd door Peter Blom. Zowel Willem als Simon hebben in de afgelopen jaren een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de organisatie. Daar zijn we ze zeer dankbaar voor.

Als u meer wilt weten over MVO Nederland, neem dan gerust contact met ons op.

Maria van der Heijden
directeur-bestuurder MVO Nederland

INHOUD

1

PROFIEL EN MISSIE MVO NEDERLAND

P.4

De missie en speerpuntthema's van MVO Nederland.

2

ACTIVITEITEN

P.5

Wat MVO doet met informatie & opinie en netwerken & coalities om bedrijven duurzamer te maken.

3

ORGANISATIE

P.13

Over het bestuur, de medewerkers en samenwerkingsverbanden van MVO Nederland.

4

OVER DIT VERSLAG

P.17

Beschrijving van de stappen die genomen zijn voor het maken van dit jaarverslag.

P.18

Bijlagen

P.19

Bijlage 1 - Nevenfuncties Medewerkers MVO Nederland

1. Profiel en missie MVO Nederland

MVO Nederland gelooft in de kracht van bedrijven om bij te dragen aan een duurzame en eerlijke wereld. Bedrijven spelen een sleutelrol bij het realiseren van weerbare en gelukkige mensen (people), een rijke natuur (planet) en een gezonde economie (profit). Maar bedrijven kunnen dat niet alleen. Ook overheden, kennisinstellingen, ngo's en vakbonden zijn cruciaal voor het realiseren van een omslag naar een nieuwe economie.

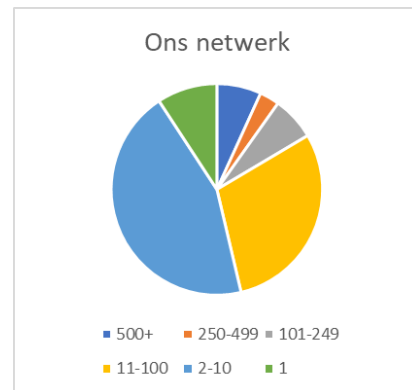
Onze missie is het inspireren, verbinden en versnellen van zo veel mogelijk bedrijven en organisaties op weg naar klimaatneutrale, circulaire en inclusieve bedrijfsmodellen en sterke en stabiele bedrijfsresultaten. In het verlengde van het meerjarenplan 2016-2018 kozen we in 2016 voor vier speerpuntthema's, waarbij het ons vooral ging om innoveren en opschalen.

- Klimaatneutraal ondernemen
- Circulaire economie: ondernemen zonder afval
- Inclusief ondernemen: ondernemen waarbij ieder talent, met of zonder beperkingen, telt en meedoet
- Inclusief en duurzaam ondernemen in de keten (IMVO): ondernemen met meerwaarde voor mens en milieu in de keten, waarbij mensenrechten en goede arbeidsomstandigheden de norm zijn.

Bedrijvennetwerk

MVO Nederland is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een groot netwerk van ruim 2200 duurzame bedrijven, klein en groot en in allerlei sectoren.

Met onze partners vormen we het grootste bedrijvennetwerk op het gebied van MVO in Europa. Samen met bedrijven werken we aan een duurzame en eerlijke wereld.

2. Activiteiten

In oktober 2016 nam MVO Nederland premier Rutte mee naar smartphonemaker Fairphone en een delegatie van het Betonakkoord.

MVO Nederland onderneemt verschillende activiteiten met en voor het Nederlandse bedrijfsleven in het realiseren van een klimaatneutrale, circulaire en inclusieve bedrijfsvoering. De activiteiten zijn onder te verdelen in: informatie & opinie en netwerken & coalities.

Informatie en opinie

MVO Nederland geeft op alle niveaus informatie over maatschappelijk verantwoord ondernemen. Zowel de absolute beginner als de expert kan bij ons terecht. Het gaat om verschillende activiteiten die bedoeld zijn om het enthousiasme voor duurzaamheid aan te wakkeren, het kennispeil te verhogen en praktische handreikingen te doen om de eerste stappen te zetten.

Website, nieuwsbrief, media

Op onze website mvonederland.nl vinden ondernemers informatie over MVO in alle sectoren, dossiers over actuele thema's en vele praktijkvoorbeelden van duurzame bedrijven. In 2016 steeg het bezoek aan onze website met 9 procent naar 318.000 unieke bezoeken. De meest bezochte pagina's gingen over trends, praktijkvoorbeelden, circulaire economie en "wat is MVO?". Iedere twee weken informeren we onze 7700 abonnees over actuele ontwikkelingen op het gebied van MVO bij onze partners.

In 2016 waren er bijna 500 mediaberichten (print) waarin MVO Nederland genoemd werd. De totale mediawaarde van deze publicaties was 3,4 miljoen euro.

Helpdesk

Alle ondernemers en andere geïnteresseerden kunnen contact opnemen met onze helpdesk voor uiteenlopende vragen over MVO. In 2016 zijn 1367 vragen beantwoord (In 2013: 1505. In 2014: 1419. In 2015: 1542). Het overgrote deel van deze vragen werd door ons nog dezelfde dag beantwoord. We ontvingen vooral vragen van ondernemers, maar ook studenten, particulieren, overheden en andere kennisinstellingen wisten ons ook dit jaar goed te vinden.

To-do-lijst/Trendrapport

In januari 2016 verscheen onze [To-do-lijst voor een toekomstbestendig Nederland](#), een praktische vertaling van ons MVO Trendrapport 2015. Op toegankelijke wijze beschrijft de to-do-lijst welke stappen bedrijven kunnen zetten om een duurzame economie dichterbij te brengen. De to-do-lijst is gepresenteerd op het Nieuwjaarsevent.

Henk van Luijklezing

Ieder jaar organiseren we samen met Universiteit Nyenrode en VNO-NCW een lezing over bedrijfsethiek. Dit jaar werd de lezing verzorgd door directeur-bestuurder Willem Lageweg. Hij deed voorstellen voor het blijvend bevorderen van morele ontwikkeling bij bedrijven. Dit heeft geresulteerd in activiteiten als Reflectietafels en de Raadkamer voor Bedrijfsethiek. Bijna 180 mensen bezochten de Henk van Luijklezing.

Maurits Groen spreekt op de Ray Andersonlezing.

Ray Andersonlezing

Op de Dag van de Duurzaamheid organiseerde MVO Nederland voor de zesde keer de Ray Andersonlezing in het Awarehouse van Interface. 175 duurzame professionals bogen zich over het thema succesvol inclusief ondernemen. Speciaal voor deze gelegenheid verscheen er een online publicatie met expertblogs.

“Ik was nog niet erg bekend met het thema inclusief ondernemen, dus de Ray Andersonlezing heeft mij zeker verder op weg geholpen”- bezoeker

Columnist

Maria van der Heijden verzorgt periodieke columns voor de vakbladen TGTHR en P+, waarin ze met een frisse blik kijkt naar duurzaamheid en het bedrijfsleven. Daarnaast schrijft ze incidenteel voor verschillende sectorgerichte vakbladen en nieuwsbrieven en spreekt ze columns in voor SublimeFM.

Blogs

Op blog.mvonderland.nl publiceren we regelmatig opiniërende weblogs van onze eigen medewerkers. In 2016 hebben we 22 blogs gepubliceerd over uiteenlopende onderwerpen zoals impact meten, discriminatie op de werkvloer, het belang van circulair ondernemen en maatschappelijke waarden. De blogpagina's werden ruim 13 duizend keer bezocht in 2016.

Maatwerk

Ruim 100 partners hebben we in 2016 individueel ondersteund met hun MVO-vraagstukken. We hielpen hen onder meer op weg door middel van:

- Strategiesessies, gericht op het formuleren van een MVO-ambitie en het identificeren van verbetertrajecten.
- Stakeholderbijeenkomsten, bedoeld om de eigen MVO-strategie te toetsen of aan te scherpen, of om materiële issues voor het jaarverslag te vinden.
- Klankborden, om met een adviesgesprek met een expert van MVO Nederland een nieuw licht te werpen op de duurzaamheidsaanpak.

IMVO

De voorlichting vanuit het IMVO-programma bestond in 2016 uit onder meer deze onderdelen:

- Via het crossmediale platform Grensverleggers delen Nederlandse ondernemers hun praktijkervaringen en tips over MVO in ontwikkelingslanden en opkomende markten.
- Er werden aan 40 bedrijven IMVO-vouchers verstrekt. Deze vouchers gebruiken bedrijven om advies in winnen bij experts over internationale MVO-onderwerpen.
- De MVO Risico Checker is een online test voor ondernemers die inkopen, exporteren of produceren in het buitenland. Na het invullen van een vragenlijst krijgen ze een indicatie van de internationale MVO-risico's van hun handelsactiviteiten. In 2016 waren er 7751 unieke gebruikers die in totaal 13.350 keer de MVO Risico Checker hebben gebruikt. Ter vergelijking: in 2015 waren er 7688 gebruikers en 13.179 sessies.

- Webdossiers op de website van MVO Nederland geven basisinformatie over mensenrechten, eerlijke handel en inkoop & keten.
- De Chinese overheid heeft een aantal online tools van MVO Nederland overgenomen. In 2016 zijn MVO MAPS, MVO STEPS en de ISO 26000-wegwijzer toegankelijk gemaakt voor Chinese MKB-bedrijven.

- “We gaan onze Code of Conduct uitbreiden met informatie uit de MVO Risico Checker.”
- “We gebruiken de Risico Checker vaak bij adviesopdrachten om de MVO-risico's voor onze klanten in kaart te brengen.”
- “De MVO Risico Checker biedt inzicht in verschillende invalshoeken van het thema om ons beleid te verbeteren en uit te breiden.”
- “De MVO Risico Checker biedt snel goede informatie die je anders zelf nooit gecombineerd krijgt, met doorverwijzing naar de bronnen.”

Netwerken en coalities

Een groot deel van ons werk vindt plaats in groepen, netwerken en coalities van partners. Onze visie is dat ondernemers door samen te werken grotere stappen kunnen zetten op het gebied van duurzaamheid en innovatie. MVO Nederland faciliteert daarom allerlei netwerken en coalities van bedrijven die een gedeelde uitdaging hebben op het gebied van MVO. Wij begeleiden die groepen, we leggen de lat zo hoog mogelijk en we leveren inhoudelijke expertise. Ons grote netwerk maakt het mogelijk partijen efficiënt en doelgericht bij elkaar te brengen.

Meet & Greet

In 2016 hielden we drie Meet & Greets; bijeenkomsten om onze nieuwe partners beter te leren kennen en hen te koppelen aan activiteiten waarmee ze hun MVO-ambities waar kunnen maken. In totaal bezochten 127 mensen de bijeenkomsten. De eerste bijeenkomst ging over Eerlijk zaken doen in de keten en werd niet hoog gewaardeerd (NPS: -3). De laatste Meet en Greet, over samenwerking en impact, was juist de best beoordeelde bijeenkomst van heel 2016 (NPS: 35). De bijeenkomst over circulair en inclusief ondernemen zat daar tussenin (NPS: 9).

Nieuwjaarsevent

Ruim 800 partners bezochten ons Nieuwjaarsevent in Amersfoort. Het NJE van MVO Nederland is daarmee veruit het grootste evenement over duurzaam ondernemen in Nederland. Tijdens dit event laten we zien wat de nieuwste ontwikkelingen zijn op het gebied van MVO bij onze partners en welke resultaten we zelf hebben geboekt. Zo werd onder andere een volledig duurzame kledinglijn voor de zorgsector gepresenteerd en lieten diverse partners hun nieuwste innovaties zien. Vooral de vele voorbeelden en het netwerken werd door de deelnemers gewaardeerd. Anderen gaven aan op zoek te zijn naar meer diepgang en een wat kleiner event. Het NJE werd gemiddeld beoordeeld met een 6,9, een cijfer dat voor verbetering vatbaar is.

- “De vooruitgang werd kort belicht, evenals mooie best practices. Maar ik miste kwantitatieve en kwalitatieve info om de urgentie aan te geven. We hadden er iets dieper op in kunnen gaan.”
- “Goede gesprekken gehad en informatie opgedaan mbt het CO2-management in de organisatie. Biedt zeker mogelijkheden.”
- “Het waarom van samenwerken aan circulaire economie werd heel duidelijk. Het hoe je dat in de praktijk doet nog niet helemaal.”

Grote Bedrijven Netwerk (GBN)

Het Grote Bedrijven Netwerk is bedoeld voor bedrijven met meer dan 500 medewerkers en met een stevige MVO-ambitie. Deze bedrijven streven ernaar om MVO te integreren in alle bedrijfsprocessen.

Deelname aan het GBN is voor veel bedrijven een opstap naar onderlinge samenwerking. In 2016 had het GBN 72 deelnemers, acht meer dan in het jaar ervoor.

Opvallende resultaten in 2016 waren:

- We hebben samen met UN Global Compact een bijeenkomst georganiseerd rondom de SDG's. Ongeveer 100 deelnemers waren aanwezig. De bijeenkomst vond plaats op 4 november 2016 bij Eneco.
- Tijdens de Nationale Klimaattop in oktober 2016 in Rotterdam is

RWS officieel toegetreden tot de Groene Netten Coalitie. Tevens heeft de coalitie het Petaplan gepresenteerd, dat ertoe moet leiden dat de hele Nederlandse infrastructuur energieneutraal wordt.

Jan Peter Balkenende spreekt op de GBN-bijeenkomst 'Sustainable Development Goals als kompas voor bedrijven naar 2030.'

Partnernetwerk

De service en communicatie richting het partnernetwerk werd in 2016 verder geprofessionaliseerd o.a. met behulp van het in 2015 geïntroduceerde 'groeiteam' en een steeds beter werkende mailingstructuur, waarin partners op basis van hun sector of interesse gericht informatie ontvangen. Samen met partners (o.a. Tesla, Ecostyle en Eneco) organiseerden we diverse bijeenkomsten in de regio. Tijdens deze zogenoemde 'roadshows' werden partners bijgepraat over trends op het gebied van MVO en konden ze kennismaken met andere bedrijven uit de regio, die ook partner van MVO Nederland zijn.

Ambitie 2020

Op het nieuwjaarsevent van 2014 lanceerden we onder de naam Ambitie 2020 een programma dat als doel heeft "Nederland wereldvoorbeeld van een circulaire en inclusieve economie". In 2016 leverde dat onder meer de volgende resultaten op:

De start-up loniqa ontvangt de Ambitie 2020 Challenge Award op dinsdag 28 juni 2016.

- Tijdens het NJE 2016 hebben de CEO's van de 3 grootste Nederlandse banken, ABN AMRO, ING en Rabobank een gezamenlijke verklaring getekend waarin ze het belang van circulair ondernemen onderstrepen. Zij willen de omschakeling naar een circulaire economie versnellen door inzichten in circulaire bedrijfsmodellen te combineren met kennis van financiële producten en risicobeheer. Klik [hier](#) voor het artikel (inclusief filmpje en brochure) op de MVO NL website.

- Tijdens het Dutch Power Symposium op 28 januari 2016 hebben de deelnemers van Groene Netten (Enexis, Gasunie, Alliander, Stedin, TenneT, KPN en ProRail) het Mission Statement “Fair Infra’ ondertekend. Deze 7 grote infrastructuurbeheerders gaan samenwerken op het gebied van energie- en emissiebesparing, het inkomen van duurzame energie en circulair- en eerlijk materiaalgebruik voor aanleg, beheer en onderhoud van netten. Klik [hier](#) voor het artikel op de MVO NL website.
- In november 2016 hebben 30 deelnemers uit de “Van schulden naar kansen’ coalitie (verzekeraars, energiebedrijven, incassobureaus, telecombedrijven, deurwaarders en woningcorporaties) het ethisch manifest ondertekend. Het Ethisch Manifest is een initiatief van Delta Lloyd en bevat tien regels om klanten met betalingsachterstanden te helpen en ook om te voorkomen dat er financiële problemen ontstaan. Klik [hier](#) voor het artikel op de MVO NL website.
- Algemeen:
 - Ambitie 2020 heeft in 2016 voor 1,5 miljoen aan free publicity gegenereerd.
 - De website Ambitie 2020 had in 2016 38.000 unieke bezoekers.

Coalitie Groene Netten

De coalitie ‘Groene Netten’ is het platform voor infrabeheerders in Nederland die samen toewerken naar een klimaatneutrale en circulaire infrasector. Deelnemers zijn: Alliander, Enexis, KPN, ProRail, Stedin, TenneT, Gasunie Transport Services en Rijkswaterstaat. Deze coalitie werkt aan de volgende drie kernthema’s:

- 1 Energieverbruik verminderen. KPN en TenneT zijn een proef gestart om de reservecapaciteit van accu’s gezamenlijk in te zetten als buffer in het energienetwerk.
- 2 Energieverbruik vergroenen. In 2016 is een inventariserend onderzoek uitgevoerd naar duurzame grootschalige opwekmogelijkheden in Nederland, het ‘Petaplan’. Hierbij vormen met name het landareaal van ProRail en RWS een belangrijke basis. Het onderzoek toont aan dat door locaties slim af te stemmen met netbeheerders aanzienlijk kan worden bespaard op de maatschappelijke kosten.
- 3 Versnellen circulaire economie. Enexis heeft voor een wijk in de gemeente Boekeloo alle voorbereidingen getroffen om in 2017 de eerste circulaire kabel te gaan leggen. ProRail heeft een uitvoeringsplan opgesteld voor het circulair renoveren van het spoorwegemplacement in Groningen. De Coalitie Groene Netten gaat in 2017 bij aanbestedingen een grondstofpaspoort gebruiken.

Netwerk Food & Agribusiness

Met ruim 350 vooruitstrevende bedrijven en brancheorganisaties onder onze partners is de food & agrisector een van de grootste sectoren in ons netwerk. Ruim 60 van hen zijn actief in ons Netwerk Food & Agribusiness. Hier komen partijen uit de keten bij elkaar om (individuele) uitdagingen samen aan te pakken.

In 2016 ontwikkelde MVO Nederland activiteiten op het gebied van het verwaarden van reststromen en verminderen van voedselverspilling. Ook zetten we het in 2014 opgerichte The Soil Initiative (TSI) voort, een coalitie voor het ontwikkelen van verdienmodellen voor bodemvruchtbaarheid. Daarnaast werden ruim 1.000 foodprofessionals lid van de Agrifood Futureproof Community n.a.v. onze campagne over voedselverspilling.

Netwerk Zorg

Het Netwerk Zorg groeide in 2016 naar 60 deelnemers. Er werden diverse bijeenkomsten georganiseerd over duurzaamheid in de zorgsector. Het netwerk wist daarnaast duurzaamheid in de zorg te agenderen met diverse grotere artikelen en korte nieuwsberichten in de leidende vakmedia. Binnen het Netwerk Zorg werd daarnaast gewerkt aan het opzetten van expedities duurzame zorg: intensieve trajecten voor zorginstellingen op het gebied van MVO. Deze activiteiten worden vanaf 2017 voortgezet in een nieuwe organisatie.

Netwerk Toerisme

Binnen het Netwerk Toerisme werken de 34 deelnemers gezamenlijk toe naar de door het netwerk bepaalde visie: “In de toekomst zijn reizen en vakanties geen belasting meer voor mens en planeet, maar voegt de sector waarde toe. Toerisme doet goed.”

Er werden in 2016 drie netwerkbijeenkomsten en de Groeneveld Conferentie georganiseerd. Daarnaast werken netwerkdeelnemers in vijf werkgroepen aan het realiseren van de visie. In 2016

stonden de volgende thema's binnen de werkgroepen centraal: impactmeting, de circulaire accommodatie, de reisprofessional van de toekomst, CO₂-vermindering, en (klant)communicatie. Vanuit de werkgroep 'de circulaire accommodatie' is bijvoorbeeld een onderzoek uitgevoerd naar goede voorbeelden m.b.t. circulaire accommodaties. Vanuit de werkgroep impactmeting vond er een MVO-issue assessment plaats in Suriname.

Netwerk Beton

De focus van het Netwerk Beton lag in 2016 op het tot stand brengen van het Betonakkoord. Voortbouwend op een Green Deal wordt een nationaal ketenakkoord gesmeed met afspraken op vier speerpunten:

- 1,3 MTON CO₂-reductie in 2030
- 100% van het cement uit secundair materiaal wordt hergebruikt en 100% van het vrijkomende materiaal is in 2030 van zodanige kwaliteit dat het kan worden hergebruikt in beton (nu ca. 50%)
- Netto positieve impact op Natuurlijk kapitaal over de gehele keten in 2030
- De sector behoort qua cultuur, kennis en innovatie tot de topsectoren en is aantrekkelijk is om in te werken.

Het netwerk omvat partijen uit de gehele keten. Circa 70 organisaties zijn actief betrokken, nog eens ruim 300 mensen uit de sector volgen de ontwikkelingen op enige afstand.

Deelnemers aan het MVO Netwerk Beton zijn overtuigd van de effectiviteit van het netwerk.

- “Het MVO Netwerk Beton is een precompetitieve marktplaats van vernieuwing.”
- “Het netwerk is in staat om met beleidsmakers aan tafel te komen om afspraken te maken.”
- “Het Betonakkoord was nooit van de grond gekomen zonder dit netwerk.”

Circulair inkopen

In de Green Deal Circulair Inkopen werkt een coalitie van ruim 40 bedrijven en organisaties samen om circulair inkopen van bedrijfskleding, kantoormeubilair, ICT-hardware en vele andere producten in de praktijk te realiseren. Met elkaar hebben zij bijna 80 circulaire inkooppilots opgestart. In 2016 werden alle behaalde resultaten gepubliceerd, wat resulteerde in meer dan 50 factsheets met praktijkvoorbeelden en een publicatie over de geleerde lessen. Uiterlijk in 2020 willen de gemeenten Utrecht, Amersfoort, Woerden en de provincie Utrecht 10% van hun publieke inkoopbudget inzetten om economische, sociale en ecologische kansen te verzilveren die de circulaire economie biedt. In 2016 zijn in het platform Circulair Inkopen Utrecht meer dan 15 circulaire aanbestedingen onderzocht en hebben partijen circulariteit opgenomen in hun inkoopprocessen.

Expeditie voor MVO-managers

In 2016 is samen met Nyenrode de tweede editie van de Expeditie voor MVO-managers georganiseerd. De dertien deelnemers waardeerden het onderling uitwisselen van kennis en ervaring op het gebied van duurzaam verandermanagement en de inspiratie die ze van verschillende gastsprekers kregen. Er is langzaam een ware community of practice aan het ontstaan van MVO-managers die zich n.a.v. deelname aan de expeditie organiseren tot een groep gelijkgestemden.

Netwerk brancheorganisaties

In 2016 zijn er twee bijeenkomsten met brancheorganisaties geweest over de circulaire economie en een bijeenkomst over de inclusieve arbeidsmarkt. Speciale aandacht was er voor brancheorganisaties in de detailhandel en groothandel met een campagne die werd genoemd in vakbladen, op social media en in nieuwsbrieven.

De Nederlandse Klimaatcoalitie

Sinds de oprichting van de Nederlandse Klimaatcoalitie (NKC) in het najaar van 2014, een initiatief van MVO Nederland, Natuur en Milieu, Klimaatverbond Nederland en het ministerie van IenM, is de coalitie uitgegroeid tot een platform van ruim 650 deelnemende publieke en private organisaties. Al deze deelnemers hebben de ambitie om klimaatneutraal te worden, de huidige CO₂-footprint transparant te maken en de komende jaren concrete stappen te zetten om deze te verlagen.

De Nederlandse Klimaatcoalitie verwelkomt zijn 500ste deelnemer.

De deelnemers die zowel over 2014 als 2015 hun CO₂-footprint inzichtelijk hebben gemaakt, realiseerden een gemiddelde CO₂-reductie van 18%, hoofdzakelijk door energiebesparing en vergroening.

Futureproof Community

Sinds mei 2016 heeft MVO Nederland een online community, de [Futureproof Community](#). Dit is een platform waar ondernemers hun duurzaamheidsuitdagingen en -oplossingen kunnen plaatsen. Naar gelang interessegebied of sector worden ze zichtbaar op specifieke communities als [circulairondernemen](#), [agrifood](#), [natuurlijk kapitaal](#), [beton](#) of [klimaat](#). Het bereik groeide in 2016 naar 100.000 unieke bezoekers en 3000 aangesloten leden.

Case: Bar le Duc

In 2016 is met behulp van de community een oplossing gezocht voor een duurzaamheidsuitdaging van partner Bar le Duc. Het bedrijf gebruikte al flessen van 100% gerecycled PET en wilde op zoek naar hulp bij het verduurzamen van andere onderdelen, zoals dop, wikkel enz. Via de community kwamen er verschillende reacties en oplossingen naar voren. Inmiddels werken ze samen met een van de oplossers.

Internationale sectorprogramma's

In 2016 werd het vierjarige IMVO-programma afgerond. Het programma heeft activiteiten in Albanië, Bangladesh, China, Colombia, Costa Rica, Ethiopië, Ghana, Honduras, Indonesië, Macedonië, Kenia, Oeganda, Sri Lanka en Suriname.

Convenant Duurzame Kleding en Textiel

De sectortrajecten Leer, Textiel, Tuinbouw en Stedelijke ontwikkeling zijn begin 2016 afgerond, die van Chemie en Maritiem eind 2016. Een uitgebreide evaluatie van het sectorprogramma is begin 2017 verstuurd aan het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Twee concrete resultaten:

- Naar aanleiding van het programma “grensverleggers in de leersector” heeft Laimbock een nieuwe handschoenenlijn ontwikkeld op basis van restpartijen.
- MVO Nederland-partners Stahl en Esbeco zijn begonnen met het ontwikkelen van metaalvrij leer in Ethiopië.

3. Organisatie

2016 was een jaar van interne transformatie voor MVO Nederland. Directeur-bestuurder Willem Lageweg is per 1 juli opgevolgd door Maria van der Heijden. In 2016 hebben we een financieel onzekere situatie om kunnen zetten naar een positief toekomstscenario en zijn we verhuisd naar een

nieuw, ruim en licht kantoorpand. Momenteel werken we met verschillende stakeholders aan de nieuwe langetermijnstrategie.

Governance

De governance van MVO Nederland bestaat uit een directie, bestaande uit een directeur-bestuurder en een operationeel directeur, een raad van toezicht en een Programmaraad. Daarnaast is er een OR die namens de medewerkers de directie en rvt adviseert. In 2016 hebben diverse wijzigingen plaatsgevonden in de governance van de organisatie, zowel qua personen als qua structuren.

Nieuwe directeur-bestuurder

In juni 2016 hebben we afscheid genomen van Willem Lageweg. Hij was tien jaar lang het gezicht van MVO Nederland en heeft de organisatie in die tijd helpen opbouwen tot wat ze nu is. Tijdens zijn afscheidssymposium in juni werd Lageweg uitgebreid bedankt voor bewezen diensten en benoemd als Officier in de Orde van Oranje-Nassau voor al zijn inspanningen voor het verduurzamen van het Nederlandse bedrijfsleven.

In juli werd hij opgevolgd door de nieuwe directeur-bestuurder, Maria van der Heijden. Voordat zij directeur-bestuurder werd werkte zij jarenlang in het bedrijfsleven en richtte de sociale onderneming Women on Wings op, gericht op het creëren van banen voor vrouwen op het platteland in India.

Tweehoofdige directie

In februari is Lobke Vlaming benoemd als operationeel directeur van MVO Nederland. Vlaming is al sinds de beginperiode werkzaam bij MVO Nederland in diverse functies, waaronder hoofd Brancheprogramma en hoofd Kennis & Ontwikkeling. Door deze toevoeging aan de directie is er een tweehoofdige directie ontstaan.

Raad van toezicht

Ook binnen de raad van toezicht vonden in 2016 diverse wijzigingen plaats. Simon van Driel nam eind 2016 afscheid als voorzitter en werd opgevolgd door Peter Blom, directievoorzitter Triodos Bank. Marry de Gaay Fortman nam in juni eveneens afscheid als lid van de raad van toezicht. In december 2016 is Ron Steenkuijl gekozen, hij trad vanaf 1-1-2017 toe. De overige leden van de rvt zijn Lizzy Doorewaard, Titia Siertsema, Carla Moonen en Talitha Muusse. In de vergaderingen werden onder andere het jaarplan 2016, de jaarrekening en het jaarverslag 2015, de directiewisseling, de financiële situatie en de aangescherpte strategie voor 2017 besproken.

Programmaraad

De directie krijgt advies over de koers van de organisatie van de Programmaraad, bestaande uit onze belangrijkste stakeholders (20 deelnemers). De Programmaraad komt twee keer per jaar bij elkaar. In 2016 spraken zij onder meer over de rol van MVO Nederland, de samenwerking met andere (MVO-)organisaties en de aangescherpte strategie voor 2017.

Financiën

MVO Nederland sloot het jaar 2015 af met een verlies dat een flinke hap nam uit onze continuïteitsreserve. Gecombineerd met een dalende omzet door het aflopen van enkele grote programma's leverde dat een zorgelijke financiële situatie op. Daarom zijn er in 2016 diverse maatregelen genomen om het tij te keren, waaronder een strakkere sturing, bezuinigingen en het beëindigen van een aantal arbeidscontracten. Deze maatregelen hebben hun vruchten afgeworpen, waardoor we het jaar afsloten met een positief resultaat waarmee de reserves weer aangevuld konden worden. Voor meer details en cijfers verwijzen we naar het financiële jaarverslag.

Medewerkers

Onze medewerkers vormen de belangrijkste kracht van MVO Nederland. Het zijn onze mensen die iedere dag hard werken om ondernemers te faciliteren met het waarmaken van hun duurzaamheidsambities. Als gevolg van de financiële situatie waren we genoodzaakt om een groot aantal arbeidscontracten te beëindigen. We zijn van 59,9 fte naar 44,6 fte gegaan. We zijn blij dat een groot deel van de betrokken medewerkers inmiddels een nieuwe baan heeft gevonden. In 2017 verwachten we geen verdere krimp.

Tussen 01-01-2016 en 01-01-2017 hadden we 76 medewerkers, 26 stagiaires en ca. 15 freelancers. Van de 76 medewerkers was bijna driekwart vrouw, had het grootste deel een tijdelijk contract, en was bijna driekwart tussen de 30 en 50 jaar.

Op onze [website](#) vindt u alle grafieken met gegevens over de opbouw van ons personeelsbestand. In bijlage 1 noemen we de belangrijkste nevenfuncties van medewerkers van MVO Nederland.

Ziekte en ongevallen

Er zijn in 2016 geen bedrijfsongevallen geweest. In totaal zijn er 1146 ziekte-dagen opgenomen, 981 door vrouwen, 165 door mannen, daarmee is het ziekteverzuim 5,6%. Hierbij inbegrepen zijn twee langdurig zieken; zonder hen zou het ziekteverzuim 3,7% zijn.

Preventief Medisch Onderzoek

In 2016 is het Preventief Medisch Onderzoek onder de medewerkers van MVO Nederland uitgevoerd. Enkele opvallende resultaten:

- We scoren positiever dan vergelijkbare bedrijven op: interne communicatie, ontplooiingsmogelijkheden en inspraak.

- We scoren licht negatiever op: algemene gezondheid, vermoeidheid tijdens het werk, kantooromgeving.
- 75,5% van de medewerkers is tevreden over zijn werk.
- Medewerkers (> 65%) zijn tevreden over: organisatiebetrokkenheid, communicatie, werkvariatie, ontplooiingsmogelijkheden, steun van leidinggevenden, steun van collega's, steun uit hun privéleven, inspraak en zelfstandigheid.
- In het onderzoek is een anonieme melding geweest van ongewenst gedrag. Onduidelijk is welk ongewenst gedrag. We hebben medewerkers op verschillende manieren opgeroepen om dit geval te melden bij directie, leidinggevende, OR, HR of vertrouwenspersoon, maar daar is geen reactie op gekomen. We beschouwen het incident als afgerond.

Opleiding en ontwikkeling

Ieder jaar doorlopen de medewerkers en hun leidinggevenden onze beoordelingscyclus, bestaande uit een resultaat-/persoonlijk ontwikkelingsplan, een functioneringsgesprek en beoordelingsgesprek. In de zelfevaluatie wordt medewerkers gevraagd naar de mening t.a.v. het functioneren van de directie en de leidinggevende. Daarnaast hebben medewerkers periodieke gesprekken met hun leidinggevende.

Het uitgegeven budget voor opleiding en ontwikkeling was in 2016 € 21.000. Dit was lager dan in eerdere jaren als gevolg van de financiële situatie. 0,6% van de totaal gewerkte uren werd besteed aan training. 62% van de medewerkers heeft een opleiding/training/coaching gehad.

Vrijwilligerswerk

De medewerkers krijgen de mogelijkheid twee dagen vrijwilligerswerk te doen in werktijd. Zo hebben we in 2016 meegedaan aan NLdoet bij de Hoenderberg in Amersfoort en het festival van Reinaerde voor hun tienjarig bestaan.

Huisvesting

Verhuizing

In de laatste week van december 2016 zijn we verhuisd naar het nieuwe kantoorpand. In het nieuwe pand is het fijner werken door de grote ramen met veel licht, planten en de nieuwe ICT-structuur. De inrichting werd samen met partners van MVO Nederland uitgevoerd, met toepassing van hergebruikte en duurzame materialen. In ons nieuwe pand zijn diverse duurzame bedrijven gevestigd, wat zorgt voor een prettige sfeer met mogelijkheden tot innovatie en samenwerking om duurzaamheid te versterken.

Duurzame bedrijfsvoering

Ook bedrijfsmatig werken wij aan voortuitgang op het gebied van MVO. Zo monitoren wij het papierverbruik, stroomverbruik, transport en de inkoop van goederen en diensten. In de grafieken op onze [site](#) zijn de resultaten van onze eigen MVO-activiteiten te vinden.

Samenwerkingsverbanden

MVO Nederland werkt met tal van andere partijen samen in diverse samenwerkingsverbanden. Zo zijn wij betrokken bij de SER-commissies IMVO en Duurzame Ontwikkeling (DUO). We doen mee

Willem Lageweg, directeur van MVO Nederland, en Sigrid Verweij, directeur Communicatie & MVO van VNO-NCW en MKB-Nederland, tekenen voor voortdurende samenwerking.

aan bijeenkomsten van Krachtenbundeling, een divers gezelschap van collega-organisaties dat enkele malen per jaar bijeenkomt om te netwerken en de strategische agenda te bespreken. Ook heeft MVO Nederland periodiek overleg met VNO-NCW. Directeur-bestuurder Maria van der Heijden is daarnaast betrokken als lid van de stuurgroep Betonakkoord, bestuurslid van De Normaalste Zaak, lid van het overlegorgaan BONK van het ministerie van Infrastructuur & Milieu en jurylid in de Transparantiebenchmark. Collega

Bernedine Bos is bestuurslid bij CSR Europe, de snel groeiende Europese koepel van nationale MVO-organisaties, die samen ruim 10.000 bedrijven vertegenwoordigen.

Nederland circulair!

Een groot samenwerkingsverband waar MVO Nederland deel van uitmaakt is Nederland circulair!. Het programma dat is opgezet in 2014 richt zich niet alleen op technische aspecten als circulair ontwerpen en energieneutraal recyclen, maar bijvoorbeeld ook op start ups, financiering, onderwijsprogramma's en gezamenlijke communicatie. Bij Nederland circulair! zijn de volgende organisaties betrokken: RVO.nl, De Groene Zaak, het ministerie van I&M (opdrachtgever), Het Groene Brein, Circle Economy, Sustainable Finance Lab en CLICKNL DESIGN.

Er zijn coalities gevormd met zo'n 80 bedrijven, pilots gerealiseerd en onderzoeksrapporten gemaakt. De online community (circulairondernemen.nl) is in 2016 sterk gegroeid van 732 naar 1583 leden en van 96.742 naar 212.932 unieke views. Op twitter groeiden we van 942 naar 2256 volgers en van 174.166 naar 557.046 views.

Enkele reacties van deelnemers uit verschillende trajecten van Nederland circulair!

- “Door het Zorgeloos Afval-traject van Nederland circulair! ben ik mij gaan realiseren met hoeveel omverpakkingen wij zelf werken. Wij hebben aan de leverancier gevraagd om een plan te maken om de hoeveelheid omverpakkingen te reduceren.”
- “Bij ons geeft het traject Klimaat voor Verandering een nieuw besef over wat je afspreekt met gebouweigenaren. Bij het hercontracteren van huurcontracten zullen we nu op een andere manier afspraken maken.”
- “Door dit programma is circulaire economie bespreekbaar geworden bij meerdere collega's.”

Ondersteuning zusterorganisaties en ambassadeprojecten

- In 2016 zijn 12 Ambassadeprojecten uitgevoerd; we werkten met Nederlandse ambassades aan nieuwe business voor Nederlandse bedrijven. We koppelden hen aan lokale bedrijven om ze samen aan sociale vraagstukken te laten werken. Een voorbeeld: experts, marktpartijen en investeerders voerden in 2016 een project uit gericht op het verwaarden van de ananasplant voor biogas en eiwitten, het voorkomen van onnodig gebruik van pesticiden en het verbeteren van bodemvruchtbaarheid in Costa Rica.
- In Kenia legden we een solide basis voor het Keniase kenniscentrum voor MVO (Knowledge Center for Sustainable and Inclusive Business, SIB Kenya), een lokale variant van MVO Nederland.

4. Over dit verslag

Voor het maken van dit jaarverslag hebben we de volgende stappen doorlopen.

- We hebben voor de opzet van het jaarverslag en structuur gekozen gericht op wat wij concreet met en voor bedrijven doen. Dat betekent dat we niet zijn uitgegaan van onze interne organisatie, met afdelingen of projectgroepen, maar van activiteiten en de resultaten die we daarbij hebben bereikt.
- We hebben een selectie gemaakt van onderwerpen en activiteiten die volgens ons een goed beeld van de werkzaamheden van MVO Nederland in 2016.
- We hebben ons daarbij gericht op het voor externen leesbaar en begrijpelijk samenvatten van de belangrijkste activiteiten en resultaten uit het verslagjaar.
- Feedback op dit verslag stellen we op prijs. We nodigen u dan ook van harte uit om contact met ons op te nemen als u vragen, opmerkingen of suggesties voor ons heeft.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Nevenfuncties medewerkers MVO Nederland

In onderstaande tabel staan de meest relevante nevenfuncties van medewerkers van MVO Nederland. Nevenfuncties en personalia van het bestuur, de rvt en de RvA staan in het financieel jaarverslag.

Mieke Bakker	Fractievoorzitter D66, Hellevoetsluis, namens de Nederlandse Vrouwenraad onderdeel van het programma ExChange en erelid WISTA .
Bernedine Bos	Bestuurslid CSR Europe .
Maria van der Heijden	Bestuurslid Women on Wings, lid Raad van Commissarissen Rabobank West Brabant Noord, lid Raad van Commissarissen van Cono Kaasmakers, bestuurslid NICCT , lid WomensBizz
Marije Klomp	Als promovendus verbonden aan club onderzoekers "Toekomst van de bedrijfsethiek" en betrokken bij het Gezelschap Waardenwerk.
Linde Nouws Keij	Oprichter en bestuurder van stichting Diverzio .
Jos Reinhoudt	Gemeenteraadslid voor GroenLinks, Nijmegen Lid Panel van Deskundigen Transparantiebenchmark
Elsbeth Roelofs	De Verkeerstuin , ISC3 Advisory Council ; www.isc3.org Stuurgroep Index Initiative
Michel Schuurman	Lid SER commissie DUO (Duurzame Ontwikkeling)
Gerard Teuling	Lid van Advisory Board van The Fertile Grounds Initiative (Wageningen UR)
Frans Tilstra	Bestuurslid Stichting Tannery of the Future.

Stichting MVO Nederland

Website: www.mvonederland.nl

Telefoon: 030 2305600

E-mail: contact@mvonederland.nl

U vindt ons ook op Twitter, LinkedIn en Facebook.

Bezoekadres

MVO Nederland
Arthur van Schendelstraat 500
3511 MH Utrecht

Postadres

Postbus 19219
3501 DE Utrecht

Colofon

We nodigen u van harte uit te reageren op dit jaarverslag.

Tekst jaarverslag: Fioen van Balgooi en Jos Reinhoudt, MVO Nederland

Juli 2017

Verslagjaar: 2016

Eerdere jaarverslagen zijn te vinden op <http://mvonederland.nl/over-mvo-nederland/jaarverslagen>.